

כ"א באדר, התש"פ
17/03/2020
סימוכין: 158761720

קורונה - שאלות ותשובות בתחומי בריאות הסביבה

מי שתיה

האם מי הברז בטוחים לשימוש?

כן. משרד הבריאות ממליץ לציבור להמשיך לשתות מי ברז כרגיל. על פי ארגון הבריאות העולמי, נגיף הקורונה לא התגלה במקורות מי שתייה ובמערכות האספקה. מקורות המים מטופלים באופן שוטף כנגד חיידקים ווירוסים, והטיפול במים תקף עד הגעת המים לברז.

האם צריך להרתיח מי ברז?

לא. אין צורך בהרתחת המים. ע"פ דיווחים מהעולם נגיף הקורונה לא התגלה במי שתייה. מקורות המים מטופלים באופן שוטף כנגד חיידקים ווירוסים והטיפול במים תקף עד הגעת המים לברז.

האם אני צריך לרכוש או לאגור מים מבוקבקים?

לא. משרד הבריאות ממליץ להמשיך להשתמש במי ברז כרגיל. הכרזת מצב חירום במשק אינה אמורה להשפיע על אספקת מי שתיה בטוחים לציבור הרחב. בדיקות שגרתיות של מקורות המים ומערכות אספקת מי שתייה נמשכות.

שפכים וקולחים

האם אפשר לחלות בקורונה באמצעות מגע עם מי שפכים או ביוב?

על פי ארגון הבריאות העולמי, אין עדות לכך שמערכת הביוב משמשת מסלול הדבקה לנגיף הקורונה. בנוסף, ברב מתקני הטיפול בשפכים יש חיטוי נגד חיידקים ווירוסים.

האם יש סיכון להדבקה מקורונה בעבודה עם שפכים וקולחים?

עד כה לא נמצאה עדות להדבקה משפכים, ועולה כי הסיכון להדבקה מקורונה במגע עם שפכים וקולחים הוא נמוך. קולחים עלולים להכיל חיידקים ונגיפים אחרים הגורמים למחלות. תחלואה מחיידקים ונגיפים ששרידותם בסביבה גבוהה יותר מנגיפי קורונה היא כתוצאה מבליעה. מאידך, עיקר ההדבקה של נגיף הקורונה היא מאדם לאדם בהדבקה טיפית- מרסיסי טיפות שמקורם באדם נגוע, שהשתעל או התעטש, ואשר חודרים למערכת הנשימה של בני אדם לא נגועים, או במגע – כגון בכף יד שחולה קורונה התעטש לתוכה.

האם נדרשים אמצעי מניעה מיוחדים לנגיפי קורונה לחקלאים ומשתמשים בקולחים?

המניגון הקיים בשגרה הוא המתאים גם בתקופה זו. חקלאים המשתמשים בקולחים צריכים גם בשגרה, שאינה קשורה למשבר הקורונה, לשמור על תנאים סניטריים כולל: שטיפה וחיטוי הידיים במים וסבון או נוזל חיטוי, לאחר מגע עם הקולחים ובמיוחד לפני מגע עם אוכל, וכן החלפת בגדי העבודה לביגוד נקי עם סיום העבודה.

האם נדרשים אמצעי מניעה מיוחדים לנגיפי קורונה לעובדים עם שפכים?

המניגון הקיים בשגרה הוא המתאים גם בתקופה זו. העובדים עם שפכים צריכים גם בשגרה, שאינה קשורה למשבר הקורונה, לעבוד בהתאם להוראות משרד העבודה. בנוסף לשמור על תנאים סניטריים כולל: שטיפה וחיטוי הידיים במים וסבון או נוזל חיטוי, לאחר מגע עם השפכים ובמיוחד לפני מגע עם אוכל, וכן החלפת בגדי העבודה לביגוד נקי עם סיום העבודה.

בריכות שחיה

מדוע הנחה משרד הבריאות על איסור רחצה בבריכות שחיה?
עקב ההנחיה הכללית לאיסור על התקהלות ולצמצם מגע בין אנשים.

האם ניתן לקיים שגרת פעילות בבריכות שחיה בבתים משותפים ומתחמי מגורים?
ההנחיה חלה על כל בריכות השחיה כדי לשמור ככל האפשר על בריאות הציבור ולמנוע הדבקה.

האם ניתן לקיים פעילות טיפולית בבריכות שחיה?
אין לקיים כל פעילות בבריכות שחיה, לרבות פעילות טיפולית.

מדוע הוחלט שלא לפתוח את עונת הרחצה בחופי הים, וכן לסגור את החופים הפתוחים?
בשל צפיפות גבוהה של הציבור וקושי ליישם את ההנחיות של שמירת מרחק בין אנשים (2 מטר מאדם לאדם). בהתאם לצו שהוציא משרד הבריאות אסורה התקהלות של מעל 10 אנשים.

מזון

מהן הנחיות התקהלות למקום למכירת מזון?
המחזיק של המקום יקפיד על שמירת מרחק של שני מטרים בין אנשים וימנע ככל האפשר צפיפות של אנשים במקום אחד ולצורך כך יווסת את כניסת המבקרים.

האם מותר לאכול בעסקי מסעדות, בתי קפה ומזנונים?
חל איסור על אכילה ושתייה בעסקים אלו. ניתן לבצע רכישת מזון באמצעות איסוף עצמי (take away) או באמצעות משלוח לבית הצרכן.

חיטוי משטחים

האם יש סיכון להידבקות בנגיף קורונה ממגע עם משטחים בלבד?
עיקר ההדבקה מנגיף הקורונה הוא ממגע ישיר (קרבה בין אנשים), והדבקה מרסס נשימתי. הנגיף מופרש מדרכי הנשימה של אדם חולה בעיקר בעת עיטוש או שיעול והטיפות הניתזות יכולות להישאף על ידי אנשים אחרים או לנחות על משטחים.
אנשים אשר זמן קצר לאחר מכן יגעו במשטחים אלה ובהמשך יגעו בפה, באף או בעיניים של עצמם עלולים להידבק, ולכן מומלץ לבצע קודם ניקוי במים וסבון, ולאחר מכן לחטא.

אלו משטחים מומלץ לנקות ולחטא?
מדובר במשטחים הבאים במגע נרחב של הידיים במבנים ובמרחב הציבורי, כדוגמת: מעקות ידיות, כפתורים, ברזים, מקלדות מחשב, שולחנות, ציוד, מתקנים וכדומ'.

ברצוני לחטא משטחים בבית או במרחב הציבורי, מה ההמלצות לחיטוי יעיל?
✓ החיטוי יתבצע באמצעות ניקוי משטחים בלבד, ולאחר ביצוע פעולת ניקוי עם מים וסבון.
✓ החיטוי יתבצע באמצעות חומר חיטוי על בסיס אלכוהול בריכוז של לפחות 70%, או באמצעות תמיסת כלור (sodium hypochlorite 0.1%) עד לייבוש המשטחים.

איך ניתן להכין תמיסת כלור בריכוז של 0.1% sodium hypochlorite (אקונומיקה ביתית)?
נמהל 40 מ"ל של תמיסת אקונומיקה ב 1 ליטר מים.
אפשרות נוספת היא למהול כוס של תמיסת אקונומיקה ב 5 ליטר מים.

האם מומלץ לרסס בחומרי חיטוי את המקום שנדרש עבורו חיטוי?
אין צורך, ולא מומלץ לבצע חיטוי באמצעות ריסוס או ערפול.